

א) לעיל יא. ב"ק נה. ג) סנהדרין עג. ג) [מוספתא פי"ג ע"ח] לקמן מ: חולין טו. ד) [לקמן לו. ט] דף פט. ז. ח) [ועי' מוס' יבמות ע"ג]. ט) ד"ה ותימין ומוס' ע"ו. לו: ד"ה דכתיב, ועל הסוטים, ט) [ועי' מוס' יבמות פד: ד"ה אלף ומוס' זכתיס פד: ד"ה הן ומוס' שבעות נט. ד"ה ואלו נאמרו תוס' ט: מ: ד"ה כל העשעין ומוס' שבת עה: ד"ה תבא אחת, ז) אבל לכה לאוקמי ביבא על צמו אמר שפסוק כל לחופי ולא נבעלה ויגרשה ד"כ בלא הן אין לה קנס כיון דמתיק לה נפטות ומי אתא לאוקמי דעמה ת"י לתייל נפטו דמשום הכי מוקי לה הסם הנפסה, ט) דפרין עד שפחה גברת אינו חייב אלא על נערה מנבע ליה ט"י,

ג'ליון הש"ס

תוב' ד"ה נערה וכו' דא"ש רמב"ן ספ"ד. ע"י נדה מד ע"ג מוס' ד"ה שגשג יוס:

מוסף רש"י

אלו נערות שיש להן קנס. תמשיס כסף אם יאנוקו (לעיל יא). הבא על המזונה. ואע"ג דלא קנייה פיה וכו' תיהי לנשא. שרי ליה רחיה לקימה. אפילו הכי יש לה קנס. כולקמן (שם). הבא על אחותו. כלומר אפילו בא על אחותו. דלא קיימה וכו' תיהי לנשא. אפילו הכי קיימה בה ועין ומוס' דאשרי משוכב עמה. ולדמרי מקרא, ואע"ג דתיב כתיב לא מפרט ממעלות (סנהדרין עג). קטנה כו' ואין לה קנס. נערה דוקא כתיב ולא קטנה (סנהדרין טו). מבט שרי שנים ויום אחד. שבתה ביאה ואין נמליה חורין (קטן ט). מכר לא. בתמיה, והלא קטנה היא עד שבתה שתי שערות (חולין כז).

אלו נערות פרק שלישי כתובות

במ.

**עין משפט
ג'ר מצוה**

א א מ"י פ"א מה' נערה הלכה י סנה ע"ן נד ט"ו"ע אה"ע ט"י קנו ס"ג פ:

ב ב מ"י פ"ד מה' נערה הלכה א סנה ע"ן פה:

ג ג מ"י פ"א מהלכות נערה הלכה ח סנה ע"ן נד ט"ו"ע אה"ע ט"י קנו ט"פ פ' כג"ה:

תוספות ר"ד

אלו נערות שיש להן קנס. פ"י אנה אדם נותן לאביה ג' כסף כדכתיב ונתן האיש וגו'. הבא על המזונה ועל הנתינה ועל הכותית על הגירות ועל השבויה. פ"י ישראלית שנשבת. ועל השפחה. שפדו ושנתגררו ושנתחררו פחותות מבנות ג"ש ריום אחד. הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אחות אביו ועל הנדה יש להן קנס. אע"פ שהן כרות אין בהן מיתח ב"ד. פ"י דוקא נערה ולא בוגרת וקטנה. שובגורת כלו בחוליה ואין להם קנס. וקטנה הריא כע"ז (ל' שמדמעת וחורות ומדמעת. ונערה היא מבט י"ב שנים ויום אחד אם הביאה ב' שערות ומתנתה ששה חדשים אחד שהביאה ב' שערות והיא בוגרת שאין בין נערות לבוגרות אלא ו' חדשים בלבד. נתנה היא מן הבגדים ע"ש ויחנם יהושע חותבי עצים ושואבי מים. ומשום צד נעדות ון אסורות. והכותיות קסבר גירי אמת ון ומ"ה יש להן קנס. שאילו היו גירי אריות הריא לה עובדת כוכבים. ואין קנס לעובדת כוכבים אלא וכוותו. וההם מפרש טעמא למה ון הכותיים פסולין: ועל אשת אחיו. כגון שקידשה את הבחולה וגירשה. אי"ש שבת יורש בן מאשה אחרת דקיימי עליה בכרת אע"פ שהן הכרותים אין בכרת פוסדו מן השלמותין אלא מיתות ב"ד: נערה אין קטנה לא. דהיינו קודם שתיבא ב' שערות. מאן תנא ארי" א"ד ר"מ הוא דתניא קטנה ב' שנים ויום אחד. פירוש שממנו זה היא ראויה לביאה ועד שתיבא ב' שערות יש לה מכר ואין לה קנס. ומשתיבא ב' שערות ועד שתיבגר יש לה קנס ואין לה מכר דביר ר"מ שהיה ר"מ אומר ס"ל דלין קנס קטנה בלל קנן נערה וכו' (ג' לפניו נגמ' הגיטתא דנברי ר"מ מנת יוס אדם וגירסת רבנו י"ע.

אלו נערות. דוקא נערה משהיבה שתי שערות עד שבתגר והם ששה חדשים שבין נערות לבגרות אבל קטנה ובוגרת אין להם קנס: **שיש להן קנס.** אם אנסה אדם ונתן לאיזה חסד כדכתיב ונתן השוכב וגו' (דברים כג): **הנא על המזונה.** בגמרא פריך אבל כשירות לא ומשני פסולות אינטיבכה ליה לאשמועין: **נסייה.** מן הגזעונים והיא אסורה לקהל דודו גזר עליהם כדאמרינן ביבמות (ד' עה:). ועל סם וימנס יהושע מוטיבי ע"זיס שואצי מים וגו' (יהושע ט) קרי להו נתינים: **כותים.** קסבר גירי אריות הן וישנן בלאו לא תמתנן צם (דברים ז): **ועל השבויה.** ישראלית שנפדית פחותה מנבם שלם שנים בדחוקת בתולה היא שאפי' נבעלה בשביה בתוליה חורים: **ועל אשם אחיו.** שנתקדשה לו לחייו וגירשה שאין צה מיתה אלא כת: **ועל אשם אחי אביו.** שנתקדשה לו וגירשה: **אע"פ שהן נכרות הרי אין בהם מיתח ב"ד.** וכתב לא פטר ליה מן המשלומין: **גמ' ר"מ היא.** כדמיימי דבייתא לקמיה: **יש לה מכר.** יש לאיזה צה וזיכה למכרה לשפחות: **ואין לה קנס.** שהבא עליה אינו חייב קנס: **ואין לה מכר.** כדתינא (ערכין דף טו:): יכול ימכור אדם את צמו כשהיא נערה אמת ק"ו מכורה כבר יולאה עכשיו שאינה מכורה אינו דין שלא תמכר: **מנא ג' שנים ויום אחד.** שהיא ראויה לביאה: **מכר לא.** בתמיה:

מונערה נפשה הא אמרינן בירושלמי דשפחה אפילו משומרת אין לה קנס ועוד דמנן צפרק עשרה יוחסין (שם דף טג). דאמר רבי שמעי מותים לנא זה צוה ומתאי והא חרורי אסירי בשפחה כדמנן (גיטין דף מה). לישא שפחה אינו יכול ומיהו הא י"ל דלאו תמושי גזר עלייהו עבדות לאסור בלא יהיה קדש וגרחה לר"ת דנתינה אסורה דאורייתא משום לא תמתנן דאורייתא משום לנא תמנן אלא כדי שלא יטעמו צישראל והא דגזר זהו טפי מבשאר פסולי קהל משום דהו אומה שלימה והא דקאמר הס"ט כל מי שיש צו שלשה סימנים הללו ראוה לידבק בהן לא לישא מנן אלא להיות צן חורין כחוקן וכן הא דקאמר הס"ט צימי רבי צקשו להמיר נתינים א"ר אם חלקנו נמיר חלק מנבא מי ימיר לא שהיו רוצים להמירם לנא בקהל דהא מדאורייתא אסירי אלא צקשו לפטור מעבדות להיות צני חורין ואמר להו רבי דלין יבולין להפקיע חלק מנבא ואע"ג דקיימא לן) דהפקר ב"ד היה הפקר היינו לנורן אבל זה אינו נורן כל כך ומיהו בירושלמי משמע כפ"י הקונט' צפ' עשרה יוחסין דקאמר הסם נתינים יהושע עיר חקס כלום ריחקס אלא ריחקס פסול משפחה דל"ת משום פסול עבדות אלא מעמה הבא על הנתינה לא יהיה לה קנס משמע משום דייהושע גזר עליהם נפטלו מנלנא בקהל וגורת יהושע רודו הכל גזירה אחת היא כדמוכח בהערל (שם דף עט). ומיהו בירושלמי איכא למימר דקסבר כמו שהיה ס"ד דרנבא מעיקרא בהערל דבגירות לית להו איסור חטנות ועוד י"ל דריחקו היינו שלא יטעמו בהן והא דאמרינן בהאומר צקדושין (דף סח: עה) נכרית מנא לן דלא תפסי צה קדושין דכתיב לא תמתנן צם אומר ר"ת דאספייה דקרא סמין וצמו לא תקח לנבן אבל רישיה דקרא מיירי בגירות וכענין זה מצניו בהערל (ביבמות דף עט). דפרין גצי צני שאול והכתיב לא יוממו אבות על צנים וע"כ לא פריך אלא מסיפא דקרא איש צמתאו יוממו דרישא דקרא מוקמינן ליה לפסול קרובים לעדות צפרק הכולל (ב"ק דף פה). ובפרק זה צורר (סנהדרין דף ס: ט). **ועל הכותית.** פירש צקונטרס דקסבר כותיס גירי אריות הן וישנן בלאו דלא תמתנן וזהו לפי שיטתו דכסלקא דעתין מעיקרא בהערל (ביבמות דף עו. עה) דנכרתוין אית להו איסור חטנות ומה שפי' דקסבר כותיס גירי אריות דאמר לן לבי רבינו מאיר דא"כ עובדת כוכבים היא ועובדת כוכבים אין לה קנס דפרין צפ"ק (לעיל יא). יחינן ליה קנס ואולה ואלה צבכרייתה ועוד דבגמרא מוקי מנתי' כר"מ ור"מ אית ליה דגירי אמת הן ואע"ג דכולה מתניתין לא איתא כר"מ דהא צמו אמר בגמרא דלא איתא כותייה מ"מ צהא דקסבר דגירי אמת הן איתא כותייה דהא צבור שנגח ד' ויה' (ב"ק דף נח: עה) מסקינן דשור ישראל שנגח שור של כותי פטור משום דקנס הוא דקנים רבי מאיר צממונס אע"ג דמן הדין חייב דגירי אמת הם ופרין מנמנתי' דהכא דכותייה יש לה קנס ואי ס"ד דקנס הוא שקנס ר"מ צממונס ה"י לקנסו כו' אלמא דמתניתין דהכא סברה דגירי אמת הן וא"ת אם כן מאי קמ"ל פשיטא דיש לה קנס דישראלית גמורה היא וי"ל דל"ד לנא יחינן ליה קנס שלא יטעמו צהינן) וא"ת למ"ד צפרק עשרה יוחסין (קדושין דף עו). דפסול כותיס משום דעבד ושפחה נטעמו בהן אמאי יש לה קנס נימא לה אייתי ראויה לנא שפחה את ושקילי לנמואל דאמר (ב"ק דף מו: עה) אין הולכין צממון אחי הרוב ואפילו לרב אי דאזיל איהו גבה ה"ל קצוע וכל קצוע כמתחא על מחנא דמי ויש לומר דכל אחת מוקמינן לה אחוקת אבהתא שרי כותיס אע"ג דלענין פסול לא מוקמינן לה אחוקתה לענין קנס מוקמינן להו שלא יהא חוטא נשכר' וחס' אמת וואמאי לא חשיב נמי אלמנה לכ"ג גרושה וחלוזה לכהן הדיוט וי"ל דצפסול כהונה לא קמיירי והא דלא תני מצני ואדומי משום שיש להם היתר לא א"י לא חשיב אלא חייבי לאוין אבל קשה דליתני מחזיר גרושתו משניסת ונבעלה שלא דכררה ואע"ג דאמרין צפ' עשרה יוחסין (קדושין עה). הכל מודים שאם צעל ולא קידש שאינו לוקח מ"מ לר"ע דאמר אין קדושין תופסין צמחזיר גרושתו ליתני ועוד הוה מצי למיתני יצמה לשוק ונעבד הבא על הכותית הולד ממנו ויש לה קנס. ת"ן וי"ל דתנא ושירי ואע"ג דצפ"ק דקדושין (דף טז: עה) דייק תנא מני אלו ואת אמרת תנא ושירי הלא דמיני צסיפא ואלו שאין להם קנס לא שייך למידק הכי דאשכחנן צפרק המנבא מקדש (נזכים דף פד). דקמתי ואלו פסולין צקדש ואלו שאין פסולין צקדש ומשייר צרישא וצסיפא וי"ל דהכא לא חשיב אלא פסולי קהל: **והבא ע"ה הגירות.** חילקו לשנות חייבי לאוין לחודיהו וגירות ומשומרת דכשירות לא לחודיהו ויחייבו כריתות לחודיהו משום דצעי למיתני סיפא אע"פ שהם צבכרת כו' אבל צאלו הן הלוקין (מסכת גי). לא תני אלא הבא אחד על כולם: **ועל אשת אחיו.** פ"ח דפרין צירושלמי אשת אחיו ולא יצמה היא לו וחקוקה לו ומנה קנס וכתב שייך צה ומשני צביס לו צנים מאשה אחרת וחיירי צמת מן האיירוסין צמת הן הלא דהיין דהוה מצי לאוקמה כשגירשה וקשה לר"י צ"ר אברהם לרב פפא דמוקי הך מתניתין צמפחה צפרק צן סורר (סנהדרין דף עד. עה) תקשי דליכי מצי לאוקומי הכי הא נתאירסה ונתגשרה קנסה לעצמה (לקמן דף נח). וכיון דלעצמה מפותה אין לה קנס כדאמרינן צגמרא (לקמן מ). וצריש נערה משום דמדעמה עבדה וכ"ת דקסבר תנא דמתניתין כר"ע דצרייתא דקנסה לאיזה הוי אם כן אכתי טי תקשי ליה סיפא דקמתי (שם לו: עה) הבא על צמו פטור משום דקס ליה דברכה מנייה תיפוק ליה דקנסה לאיזה הוי דאי לעצמה תיקשי ליה דמחלה ומנה נפשי תקשי סיפא ומיהו צירושלמי מוקי לה כשבא עליה עד שלא מת ומת והוא הדין עד שלא צגרה וצגרה ולמאי דאמר צירושלמי דמפותה אינו פטור אלא מצושת ופגם אבל קנס אינה יכולה למחול אחי שפיר ומיהו צש"ס דידן משמע דאין לה אפי' קנס דמוקי לה דלנא הן הלוקין לקמן צגמ' (דף צג). ציתומה מפותה שאין לה קנס: **נערה אין קטנה כ"א.** תימה מנא ליה דלמא לא אפי' למעוטי אלא צבורת דנא משמע"ט צס"פ ארבע מיתות (סנהדרין דף סו: עה) גצי הדין אין חייב אלא עד שתיאה נערה בתולה מאורסה דאי הוה מני אלא על נערה בתולה כו' הוה מוקמינן לה אפילו כרצונן ולא הוה אחי למעוטי קטנה אלא צוגרת ותיירן ריצב"א^ט דאסיפא דמתניתין סמין דמנן (לקמן דף מ: עה) כל מוקוס שיש מכר אין קנס: נערה

